

ACTIVITATS TEMA 5- LA RELACIÓ MENT/CERVELL

1.- Text *Cervell i Psique* de Winson. Resumeix en una frase la tesi principal del text usant les paraules *físic, psíquic* i el verb *emergir*.

2.- Text *El jo i el seu cervell* de Popper-Eccles. Dins el fragment els autors afirmen que l'evolucionisme, el materialisme i l'emergentisme estan interrelacionats. Com es dona aquesta interrelació?

3.- Text *Por a la mort...La renúncia a la vida* de P.J. Cabot. Elabora una dissertació en la que, com es diu al final del text, et posicionis i elegeixis una de les dues alternatives en front a la mort i la vida que l'autor presenta. Recorda que has de: 1) introduir el tema; 2) explicitar la teva opció/opinió; 3) justificar-la raonadament (com més arguments i més originals i personals, millor); 4) acabar amb una cloenda o conclusió.

4.- Respon les següents qüestions en relació al plantejament de la Metàfora de la Computadora:

- a) Cerca informació sobre en què consisteix la Psicologia Evolucionista.
- b) D'acord amb l'enfocament evolucionista de la psicologia...serien les *estructures o programes mentals* (el *software* mental que proposa l'analogia de la computadora) fonamentalment innats o apresos? Per què?
- c) Quines haurien estat, d'acord amb tot l'anterior, les dues funcions principals que haurien permès exercir aquestes estructures/programes mentals?

5.- Text *Ments, Cervells i Ciència* de Searle. L'autor planteja una crítica o problema a la analogia ment humana/computadora, és a dir, al fet d'assimilar que el que fa la ment humana és igual o el mateix tipus d'activitat que el que fa un ordinador (*Intel·ligència Artificial*). Quina és aquesta crítica? Resumeix-ho en una sola frase breu, clara i correcta.

6.- Les característiques d'allò mental. Respon les següents qüestions:

- a) Identifica com es donen cadascuna de les característiques d'allò mental en la següent situació hipotètica: t'has trobat amb una persona coneguda que fa anys que no veus i no recordes el seu nom mentre la saludes.
- b) Quina és la característica que permet l'existència de la *hipocresia*?

7.- Textos sobre *Els actes fallits* de Freud i *Una vivència pròpia*. Freud parteix d'afirmar que el principi de causalitat (tot efecte té una causa) que regeix en el món físic, és la base també del món psíquic (*determinisme psíquic*). En base a l'anterior, quina és la tesi de Freud respecte el sentit general o significat dels actes fallits o lapsus?

8.- Explica com es produeix el conflicte psíquic (és a dir, com actuen respectivament) entre l'Allò, el Jo i el Superjò en la següent situació: el metge ens ha prescrit que estiguem a règim uns quants dies a causa d'un virus a l'estómac, però en arribar a l'hora de sopar obrim la gelera i sentim un desig molt fort de menjar-nos un entrecot de vedella amb patates fregides i salsa de nata.

9.- Text *Els somnis i la seva interpretació des de la perspectiva psicoanalítica de Freud* de P.J. Cabot. Respon les següents qüestions:

- a) Què és allò que, segons Freud, fa que la ment no pugui descansar completament? Vinculat amb l'anterior...Quina és la funció més bàsica que, per tant, Freud atribueix als somnis?
- b) Quin és el principi bàsic que fa que Freud afirmi que tot somni té un sentit, motivació o significat, encara que aquest sigui desconegut (però inconscientment conegut) pel subjecte? (Llegeix de nou l'enunciat de la pregunta 7!)
- c) Quin és el sentit de la següent afirmació que apareix al text: "*Metafòricament podríem dir que el somni (manifest) constitueix el cap d'un fil que cal anar estirant a poc a poc per anar traient a la superfície tot el rodet (latent)*".
- d) Freud afirma que allò que fa que un determinat element representi una idea (o diverses), és a dir, el *lligam* entre l'element manifest i la idea latent que representa, ve determinat per allò que anomena **complex**, el qual és definit com a un *conjunt d'idees i interessos del subjecte que estan saturats d'afecte o càrrega afectiva*. Explica d'una manera més senzilla que és el complex.
- e) Què és allò comú o que comparteixen els somnis *diürns* i els *infantils*? Amb quina de les tres parts de la ment que la psicoanàlisi estableix estaria directament vinculat aquest fet?
- f) Per què, és a dir, quina és la causa de que les característiques 2 (Identitat) i 3 (Sentit) pròpies dels somnis infantils molt rarament apareixen d'una forma clara posteriorment en el somnis adolescents i adults? Amb quina/es regió de la ment estaria directament vinculat aquest fet i per què?
- g) Construeix una frase en la que apareguin els següents conceptes correctament relacionats d'acord amb la tesi de Freud: *contingut latent, contingut manifest, somni, censura onírica, deformació, satisfacció/realització del desig, Jo, Allò, Superjò*.
- h) Per què és gairebé impossible elaborar un diccionari traductor del simbolisme oníric cap el seu significat latent que sigui universalment vàlid?
- i) Llegeix aquest cas fictici:

Un home, que és casat i amb infants, es sent atret sexualment i té desitjos constants de mantenir relacions amb la dona del seu millor amic. Tot i no contemplar en absolut la possibilitat ni la voluntat real de realitzar aquest

desig, es sent culpable i angoixat cada cop que li sobrevé o es troba davant el seu amic o dona, tot i que ells no en saben res. Ell desitjaria no tenir aquest desig però no ho pot evitar. A cada cop es sent més i més culpable ja que arriba a creure que si desitja consumir aquest comportament promiscu, això és perquè no estima la seva dona. L'angoixa augmenta en somniar el següent: ell es troba davant dues cases cadascuna amb una gran balconada. Tot i que creu que una de les cases és molt més segura i confortable, finalment entra dins l'altra, la qual li sembla més intrigant tot i que desconeguda i alhora perillosa. A dins, troba una de les flors just a baix, al principi d'una escala, i acte seguit l'agafa. Mira cap a dalt i veu el final de l'escala que condueix cap al pis superior, però aquesta visió li produeix un gran vertigen i malestar, tot i que es sent d'alguna manera impulsat irremeiablement a pujar per ella i, mentre ho està fent, es sent molt millor i a gust. Però un cop a dalt, mira cap a baix i en aquell mateix moment sent de nou un gran vertigen i cau per avall amb un terrible dolor, un dolor molt fort, angoixant, i maleeix el moment que entrà dins la casa i pujà per l'escala. Surt corrent de la casa i veu com l'altra casa comença a cruixir-se i va caient poc a poc sense que ell pugui fer res. En aquest moment, es desperta en mig de suors i tremolors. D'alguna manera s'adona que té quelcom a veure amb els diferents sentiments que manté en relació cap a sí mateix, cap a la seva pròpia dona, el seu amic i la dona d'aquest. Així, també es sent culpable davant la seva esposa i la seva angoixa es va agreujant fins tornar absolutament neuròtic.

Ara, t'has d'imaginar que tu ets el psicoanalista que l'hauràs de tractar, així que hauràs d'analitzar en base a la teoria psicoanalítica de Freud aquest cas, per tant:

- a) Ubica quin paper està jugant el Jo, el Superjò i l'Allò en tot el procés tant en la vida desperta com en l'onírica, trobant així la causa de la seva ansietat;
- b) Explica quin *sentit* té el somni, és a dir, interpreta el seu contingut manifest per arribar al seu contingut latent tenint en compte com es produeix la deformació pròpia de la censura onírica (simbolisme, llacunes, desplaçaments);
- c) El dolor, l'angoixa, els suors i tremolors experimentats indiquen que es tracta d'un malson. Quina seria l'explicació d'aquest fenomen des del punt de vista de Freud dins aquest cas en concret?

10.- Text *Sobre l'inconscient (Lliçons introductòries a la Psicoanàlisi)* de S.FREUD. Resumeix en una sola frase el tema i la tesi d'aquest fragment.

11.- Capítol *¿Por qué la manzana de Adán se os queda atravesada en la garganta?* del llibre *Antimanual de Filosofía* de M. ONFRAY. Contesta aquestes preguntes:

- a) Explica utilitzant les nocions psicoanalítiques (Allò, Jo, Superjò) què és o com es produeix el sentiment de *culpabilitat* i l'*autoodi*.

- b) D'acord amb el que diu Onfray podríem afirmar que alhora, per un costat, la *felicitat* i per tant l'*autoestima*, i per l'altre, la *infelicitat* o *frustració* d'un individu seria la relació entre el nombre d'expectatives sobre sí mateix plantejades i el nombre efectiu d'expectatives assolides. Quina és la proposta o recomanació de l'autor en aquest sentit, en relació al que el anomena *l'ideal de puresa*, per tal d'evitar la frustració que porta cap a l'autoodi i la consciència desgraciada i, d'aquesta manera, assolir la felicitat? (pàg. 234-5)
- c) Explica el significat del següent fragment del capítol: "*Liberarse de la mala conciencia, del sentimiento de pecado, de las ilusiones y de las mentiras que uno se crea para tratar de soportarse mejor, permite concebir una existencia radiante y solar, alegre y sin complejos, en la que el otro es un compañero y un cómplice en lugar de una víctima, objeto del descontento por vuestra dificultad para existir (...) Solo un ser contento consigo mismo puede sostener una relación ligera con el mundo.*" (pàg. 235)
- d) Finalment, quin és el sentit o significat del títol del capítol (*¿Por qué la manzana de Adán se os queda atravesada en la garganta?*) i la seva relació amb la darrera frase del mateix ("*Escupid lo más rápido posible la manzana de Adán que, atravesada en vuestra garganta, os impide respirar...*)?"